

PROLOG

Der var præcis så stille og mørkt, som man ville forvente her, hvor kun et skilt kunne overbevise én om, at der var tale om en by; de spredte, dårligt vedligeholdte huse gav et indtryk af forladthed, som gjorde betegnelsen *landsby* eller *ligefrem pøgesby* mere oplagt. Vadsted hed byen.

Den bestod af 34 huse, af hvilke de tre stod tomme og forfaldne, lige til at rive ned; den bestod af en vej og to sideveje, af 76 mennesker. Den var for det meste øde, sjældent så man nogen bevæge sig udenfor. Kun blev forladtheden afbrudt af biler, der kørte hurtigt igennem. Om aftenen, når det var mørkt, sad folk og så tv; snart gik de i seng eller overnattede på sofaen. Om morgenen gik de i bad og tog på arbejde. De fleste blev dog hjemme, fordi de var pensionerede.

Gennem de senere år var der flyttet en del til og fra byen. Børnefamilierne var forsvundet, narkomaner og urolige mennesker var flyttet ind. Der var, som Erling Svendsen engang udtrykte det, kun få af *døprindelige* tilbage. Ingen holdt længere styr på, hvem der boede hvor og med hvem. Kommunen var allerede underrettet, adskillige gange endda, men havde foreløbig undladt at gribe ind.

En vinteraften, hvor alt var mørkt, og fortovene var dækket af et tyndt lag is (som ingen gjorde noget ved, fordi ingen alligevel skulle udenfor), hændte det, at der fra det allermindste hus på en af de to sidegader, på Odinsvej 3, pludselig hørtes en voldsom larm. I huset, det vidste naboen, boede en ung kvinde, vistnok alenemor, vistnok narkoman, vistnok arbejdsløs, vistnok en samfundsnasser, vistnok på flugt fra et eller andet.

Erling Svendsen, naboen, var en vrissen, gammel mand, hvis kone var død tyve år tidligere. Han havde siden trofast skrevet klagebreve over behandlingen på sygehuset, hos bedemanden, på kirkekontoret, og de sidste par år havde han vendt sig imod ”sigøjnerne og junkerne”, som han insisterede på at kalde alle tilflyttere. Han havde skrevet til kommunen, fordi disse ”terrorister” var ved at overtage byen, gøre

den til et hjemsted for kriminelle og dræne kommunekassen for de skatte kroner, han og andre havde betalt i generationer. Byen, mente han, var ved at falde fra hinanden.

Da flere års vintertavshed endelig blev brudt, vidste han det: Dend nat skulle hans værste mareridt blive til virkelighed. Det var, som om alting rystede derinde ved siden af, som om tingene (og, tænkte han, hvad var det dog ikke for ting?) blev løftet op og kastet rundt hele huset. Glas knustes, træ splintredes, der blev hamret på døre, og så – netop som det var ved at stilne af – hørtes skriget. Det lød som et menneskeskrig, til at begynde med gjorde det. Langsomt gled det dog over i en dybere, grov og dyrisk brølen, der endte med et dun hvorefter lyset forsvandt derinde, og der endelig blev helt stille.

Han tænkte først på at ringe efter politiet eller en ambulance. Han løftede endda røret. Men han ombestemte sig. Der var ingen grund at blande sig. Ingen var gået ind i huset, ingen var kommet ud af det. Han vidste det, han vidste den slags; fra førstesalen havde han det fulde overblik. Havde der været andre derinde end kvinden, ville han have vidst det. At hun skabte sig sådan, kunne ikke være hans problem.

Han så de sene nyheder i fjernsynet og gik i seng. Én gang stod op og kiggede over på nabohuset, som lå tavst og mørkt og mindede ham om det uundgåelige, der var ved at ske med hans fødeby.

”Forbandede narkomaner,” mumlede han og lagde sig tilbage i sengen. ”Gid fanden havde dem alle sammen.”

DEN MORGEN SEBASTIAN Nedergaard hørte om Vadsted for første gang, var en ganske almindelig morgen – eller rettere: Det var en morgen, som lignede så mange andre morgener, og så var den vel også almindelig.

Nu havde Sebastian ikke tænkt nærmere over lige præcis dét filosofiske spørgsmål før – hvad en almindelig morgen mon var – men det kunne godt have lignet ham, eftersom han var en mand med hang til at stille spørgsmål.

Sådan havde det ikke altid været, lysten til at stille spørgsmål var ligesom vokset frem af den erkendelse, at ”man” – hvem man så var – ikke vidste alt. Han havde altid taget det for givet, at far og mor, lærerne, mennesket vidste alt. Først i en sen alder stod det ham klart, at der faktisk fandtes uendeligt mange forhold, man endnu ikke havde svar på. Og selv efter universitetet, da han som helt ung læge lavede forsøg med nogle hjernereceptorer på mus, skræmte det ham at finde ud af, hvor meget af den viden, der blev serveret i lærebøgerne, som blot var teorier og ikke sikkert verificeret viden. Og senere, efter medicinsk og kirurgisk værnepligt, det, der kaldtes turnus, efter et utal af gulbrune bylder og skrigende snotunger, efter mindst 50 gynækologiske undersøgelser han hver gang skulle tvinge sig selv igennem hos en ældre, småsenil praktiserende tutorlæge, da han langt om længe

kom i gang med psykiatrien og blev ansat i en introduktionsstilling, slog frustrationerne ud i lys lue: Hvad var sygdom egentlig, når det endelig kom til stykket? Hvorfor kunne man sende folk til månen, men ikke forklare, hvad skizofreni var ... men altså aldrig spørgsmålet: Hvad er en almindelig morgen?

Denne morgen, denne almindelige morgen hvor han for første gang nogensinde skulle høre om byen Vadsted, var han stået op klokken 8. For en gangs skyld var det ikke hans yngste søn, Morten, der havde vækket ham ved at hamre et stykke legetøj ind i ansigtet på ham, det var heller ikke den midterste, datteren Ditte-Maria med de store øjne som gav ham mareridt, fordi hun altid fik ham til at tænke på, hvad fremtiden kunne indeholde, og det var heller ikke den ældste, Jonas, som havde skruet for højt op for musikken. Nej, denne morgen vågnede han – som det undertiden skete – ved, at clockradioen sendte nyheder ud i soveværelset, nyheder om, at der var krig i det meste af verden, at menneskerettighederne blev krænket, at ministeren bøkledede et eller andet, og at sygehusene manglede penge.

Han vendte sig om på siden, hvor hans hustru lå og betragtede ham. I nogle sekunder lå de og så på hinanden, så kyssede han hende hurtigt i panden og stod op. Han kunne høre, at Morten allerede var i gang med at finde et passende stykke legetøj, han kunne knalde i hovedet på sin far, og at også Jonas var vågnet. Ditte-Maria lå selvfølgelig stadig og sov. Han listede ud på badeværelset og stillede sig under den varme bruser.

Han syntes, at han kunne høre sin yngste søns skuffelse uden for døren.

Sebastian Nedergaard var en lidt klodset bygget mand på 39 år. Han var høj, men så ikke særlig høj ud, formentlig fordi noget i hans knælebygning gjorde, at han trods slankekur og tætsiddende tøj altid ville se lidt buttet ud. Selv da han som teenager var i god fysisk form, havde der dette lidt dorske, buttede over ham. Hans hænder og fødder var enorme, og han havde altid forsøgt at gemme dem væk. Det var dog aldrig lykkedes særlig godt, selvfølgelig var det ikke det.

Dengang han mødte sin hustru, anede hun straks, at der var noget med de hænder og de fødder, det påstod hun i hvert fald; grunden til, at hun ikke havde sagt noget, var, at hun havde fornemmet nogle komplekser, som rakte så langt ud over det normale, at hun ganske enkelt ikke turde påtale det.

”Sådan noget sludder,” sagde han til hende, da de havde været gift i to år og talte om det for første gang. ”Du har aldrig tænkt over det.”

”Du kan spørge mine forældre,” lo hun. Hun løftede telefonrøret. ”Her! Ring til dem!”

Han tog telefonrøret.

”Spørg dem,” blev hun ved, ”om ikke jeg kom hjem og sagde, at jeg havde mødt en sød fyr. Det eneste var de fødder og de hænder ...”

Han ringede selvfølgelig ikke, anledningen var simpelthen forkert; men i mange år derefter havde han, uanset hvad han havde gjort galt, undskyldt sig med sine fødder, og hvis hun ville overbevise ham om noget og smide den ultimative trumf på bordet, henviste hun til sine forældre. Siden havde han ikke undskyldt noget som helst, og hun havde ikke forsøgt at overbevise ham om noget som helst.

Det var ikke, fordi de var – han hadede udtrykket – vokset fra hinanden. De havde ikke en krise – 14-årskrisen, skulle den så have hed det – men sådan én havde de heller ikke. Det var nok nærmere sådan at de levede et ganske almindeligt liv – uden at Sebastian nogensinde havde stillet sig selv det spørgsmål, hvad et ganske almindeligt liv var for noget. Præcis som med spørgsmålet om, hvad en ganske almindelig morgen var. Det var nok bare sådan. Man mødte hinanden, man blev forelsket, man påbegyndte en tilværelse sammen, hvor hverdagen med arbejdsfællesskabet, børnene, vennerne, pligterne, huset – hvor det alt sammen gled over i dage, stemninger, følelser, som lignede hinanden. Han var ikke længere forelsket i sin kone. Han elskede hende. Han ville i hvert fald have svært ved at leve uden hende. Men da han et årtidligere mistænkte hende for at have en affære, slog det ham, at noget måtte have ændret sig, eftersom han var aldeles ligeglad. Okay, helt ligeglad var han ikke, i glimt tænkte han på, hvordan det engang havde

været, og de få gange, de elskede og kortvarigt fuldstændig blev opslu af hinanden, var den der pludselig igen, jalousien, som en underlig, glemte smerte. Om hun virkelig havde haft en affære, vidste han ikke han havde aldrig spurgt. Som læge vidste han, at et spørgsmål eller en prøve, hvis svar ikke medfører nogen konsekvens, er meningsløs. Så hvorfor spørge? Skilsmisse var for besværligt.

Han havde aldrig selv haft andre kvinder, der havde ganske enkelt ikke været nogen anledninger til det. Det er nok mine fødder, tænkte han ved sig selv. Hvis man skulle tale om utroskab i hans tilfælde, var det elskerinden den psykiatriske afdeling. Han elskede sit arbejde. Han elskede at tale med patienter, elskede, når nye patienter kom ind på hospitalet, helst debuterende psykisk syge, helst stangpsykotiske, han elskede at bygge det hele op fra bunden: Hørte patienten stemmer? Svømmede fisk rundt mellem hinanden i noget, der lignede håndbæret brus? Led patienten af megalomane vrangforestillinger? Fandt de på mærkelige ord og begreber? Var der psykisk sygdom i familien? Og vigtigst, det, det hele skulle ende ud i: Hvad fejlede patienten, og hvordan kunne han gøre for vedkommende?

Og denne morgen, hvor han var blevet vækket af den blide speakerstemme og ikke en lille metalbil eller et trætog, som blev knaldet ned i hans ansigt, denne morgen, hvor han kyssede sin hustru i panden og gik i bad, spiste havregryn med et bjerg af sukker, skyndte sig ud til bussen og ankom til hospitalet, netop som morgenkonferencen begyndte, denne morgen hørte han for første gang om byen Vadsted.

Forvagten var ny i afdelingen. Han hed Bengt, ville være praktiserende læge og skulle bare have psykiatridelen af sit uddannelsesforløb-overstået, hvilket smittede af på hans arbejde og hans forhold til de andre læger. Han påstod straks, at han havde haft travlt; der var blevet indlagt hele tre patienter i det sidste døgn, hvilket, mindede han dem om, var to patienter mere, end man typisk indlagde på den psykiatriske afdeling – og, tænkte Sebastian videre, formentlig sådan cirka en femtedel af det antal patienter, som var blevet indlagt på den tilstødende medicinske afdeling. Der var, som Sebastian indså allerede i sin turnustid, et himmelråbende misforhold mellem ressourcer og behov – men tid, som han plejede at sige, var psykiaterens vigtigste allierede, så måske var det, når alt kom til alt, rimeligt nok. Det ændrede bare ikke det faktum, at det danske sundhedsvæsen var fejlproportioneret, sådan at de medicinske afdelinger blev fuldstændig ignoreret af politikerne, de psykiatriske havde stor bevågenhed; og så var der alle hofteoperationerne, ventelisterne, kræftbehandlingen, alt sammen godt nyhedsstof, som kun var med til at forvirre billedet endnu mere.

Alligevel, han havde hurtigt vænnet sig til det. Det var nemt at få tiden til at gå, og da han denne morgen hørte, at der altså var hele tre *gennemgange* og desuden *fernevurderinger* til ham, stønnede han af gammel vane.

”Bare vent, til I hører, hvad det handler om,” sagde Bengt-og påbegyndte et referat af vagten: Politiet havde afleveret en spritter og ville ikke høre tale om at bruge detentionen; en vagtlæge havde skabt sig, fordi han ikke kunne få indlagt en patient akut; en depressiv mand, gammel kending på afdelingen med masser af selvmordsforsøg, var kommet med de velkendte symptomer og en lomme fuld piller, han truede med at tage, hvis han ikke blev indlagt – og endelig: ”Et ubeskrevet blad, Sebastian. She’s all yours.”

”Hvad fejler hun?” spurgte den administrerende overlæge og-krammede sit skæg, en vane han aldrig havde kunnet lægge fra sig, selv ikke da hans hustru nogle år tidligere overtalte ham til at barbære skægget af

(han havde i øvrigt så mange dobbelthager, at hun hurtigt lod sig overtale til, at han lod det vokse ud igen). Han hed Alfred Gerner og var uanset hvor meget de provokerede ham, altid alvorlig – skønt der gik rygter om, at han faktisk havde humor og derhjemme i Nordsjælland var jovial, morsom, selskabelig ... kort sagt, alt det, ingen af dem forbød ham med på hospitalet.

”Jeg ved det ikke,” sagde Bengt, ”det er en lidt underlig historie.

”Fortæl den endelig,” sagde Gerner syrligt, ”vi sidder her faktisk for det samme.”

Bengt bladrede i sin lille notesbog. ”Hun hedder Johanne Jensen,” sagde han så. ”En 29-årig kvinde, umiddelbart upåfaldende. Da jeg ser hende, virker hun hverken psykotisk eller emotionelt forstyrret. Hun er venlig, men ked af det. Jeg tror, hun er bange, men det er svært finde ud af. Kender I det, at man fornemmer, at der ligger noget og ulmer et sted derinde?”

”Sådan er min mand!”

”Kan du uddybe det, Pia?” sagde Sebastian.

”Videre,” buldrede Gerner.

”Historien er, at hun bor i en lille by ved navn Vadsted. Ingen kender hende, hun er næsten lige flyttet dertil. Hun har en søn, men han bor ikke hos hende. Hun kommer fra København, men flyttede for nogle måneder siden. Jeg har ikke haft tid til at få afdækket hele det sociale netværk, men jeg talte med hendes søster i aften ... eller i nat. Hun har altid været lidt speciel, ikke særlig social. Hun har haft nogle lidt underlige kærester. Sorte, sagde søsteren. Hvad hun mente med det, fandt jeg ikke rigtig ud af. Hun snakkede om, at de kun kom frem natten, og at Johanne kom sammen med flere af dem samtidig ...”

”Jeg er lidt forvirret,” sagde Sebastian.

”Det er jeg også,” sagde Bengt. ”Da jeg havde snakket med søsteren, var jeg i hvert fald. Jeg var lige ved at spørge hende, om hun havde lyst til at lade sig indlægge.”

”Kom nu til sagen,” sagde Gerner.

”Udmærket.” Bengt lænede sig ind over bordet og afleverede de sidste informationer hurtigt og mekanisk: ”Søsteren påstod, at der den

gang skete noget med Johanne. Hun var cirka 20 år på det tidspunkt. Hun kom i den der klub og kom sammen med flere af fyrene ... eller også gjorde hun ikke. En af dem er far til sønnen. Søsteren kender ham ikke, og Johanne ser kun drengen i weekenden. Johanne er en stille pige, hun svarer, når hun bliver spurgt. Hun har ingen hallucinationer, siger hun, men jeg ved ikke, om jeg tror på det. Ifølge hendes nabo ... Erling Svendsen hedder han ... han fortæller, at hun hele tiden har været forrykt. Man kan se det i hendes øjne, siger han. Jeg ved så ikke, hvem der virker mest forrykt. Det var ham, der ringede til politiet. Ifølge ham gik Johanne amok for nogle dage siden. Hun splittede huset fuldstændig ad. Det hele rystede. Hun skreg og hylede. Der var ingen andre end hende i huset. Altså: Naboen har hele tiden tænkt, at pigen var forrykt, og pludselig sker der det, at hun smadrer sit hus til atomer. Først reagerer han ikke, men da han ikke ser noget til hende næste dag og heller ikke næste dag igen, begynder han at blive urolig, eller i hvert fald begynder han at tænke, at der er noget galt. Han ringer til politiet, som siger, at de vil se på det. Dagen efter ringer de på døren. Ingen svarer. De går rundt om huset og kigger ind ad vinduerne, og de påstår, at jeg ikke ville tro, at et hus kan være så gennemført ødelagt uden at styrte sammen. Der er to etager i huset, gelænderet på trappen er simpelt hen slået væk. Der ligger knust glas overalt. Der er ødelagte borde, stole, billeder, fjernsyn ...”

Bengt holdt en lille pause for lige at sikre sig, at alle var med. I nogle sekunder virkede det, som om han lod sig rive med af beretningen, så lød han som sig selv igen, som en maskine, der leverer det sidste, før der endelig bliver trykket *piiff*.

”De brækkede døren op og fandt hende i sin seng – det eneste, siger de, som ikke var smadret. Hun lå på sengen, uden dyne, uden pude, uden tøj, nærmest forstenet. De troede selvfølgelig først, at hun var død, men hjertet slog, hun trak vejret, hendes tæer var blåfrosne ... vi skal have bestilt et ortopædkirurgisk tilsyn, for jeg er bange for, at de skal amputeres. Jeg har sat hende i penicillinbehandling for en sikkerheds skyld. Nå, men de tager hende med på skadestuen, hvor et eller andet fjols ... ja, undskyld ... hvor turnuslægen tager blodsuk

ker, hjertekardiogram, giver sternummassage, aspirerer og pis og på pir, tager blodsukker og så pludselig får den ide at tilkalde sin bagva Bagvagten læner sig ned over patienten, taler blidt til hende, massere eller *musser* (Sebastian var sikker på, at det var afsky, han kunne spore stemmen) hende blidt – og vupti! Johanne slår øjnene op og er fuld stændig vågen og klar!”

Bengt rev en side ud af sin notesbog, rakte den til Sebastian, trak bippren op af lommen, så rundt på de andre og sluttede:

”Jeg har ikke mere at sige. Spørgsmål?”

”Ikke andet,” brummede Gerner, ”end at du skal på et kursus i kommunikation.”

Der var stille nogle sekunder. Sebastian skulle lige fordøje øver lægens ord. Så brød de alle ud i latter, som straks forstummede, da Gerner fortsatte:

”Du har netop fortalt en af de historier, som får mig – og sikker mange af de øvrige tilstedeværende – til at tænke: Ja, det er derfor, gør det her, det er derfor, jeg valgte psykiatrien! Og du er ikke eng klar over det. Trist, trist! Nå, skal vi hæve mødet?”

Grammatisk set var det et spørgsmål, men i praksis betød det: slut På vej ud af konferencelokalet kunne Sebastian dog ikke lade være med at tænke, at han havde lyst til alt muligt andet end at hæve de møde. Bengt, som han faktisk ikke kunne udstå, var blevet sat til va – og det af Gerner, som oven i købet havde sagt noget, der grænse til det morsomme. Tidligere på dagen havde han haft en god og bli opvågner.

Hvad kunne det dog ikke ende med?

Johanne Jensen var, som Bengt havde sagt det, ved første øjekast alde upåfaldende. Hun havde nogle meget blå øjne, der ligesom lyste op i ansigtet, som var kønt, men på en eller anden måde virkede ældre end hendes alder, ja, nærmest gammelt. Hun sad i sin seng, lænet op ad væggen, med benene trukket op under sig og med dynen over sig. Da han bankede på døren og spurgte, om han og sygeplejersken måtte komme indenfor, bød hun dem indenfor, dog uden at rejse sig.

Sebastian gik hen og rakte hende hånden og tænkte, at hun så ganske godt ud, men at han meget gerne hurtigt ville se de blåfrosne tæer, så der ikke gik koldbrand i dem. Han præsenterede sig derfor og sagde som noget af det første, at han havde hørt, at hendes tæer havde det skidt.

”Et par af dem er lidt sorte,” sagde hun.

”Må jeg se dem?” spurgte han.

”Ja da.” Hun fjernede dynen, trak sine strømper af og viste ham sine fødder, som kunne præstere i alt tre helt eller delvis sorte tæer.

”Gør det ondt?” spurgte han.

”Jeg har prøvet det, der var værre.”

”Gør det ondt, hvis jeg rører ved dem?”

”Du kan prøve,” sagde hun.

Forsigtigt rørte han hendes tæer.

”Bare tryk til, jeg er ikke så sart.”

Han så op på hende og kunne ikke dy sig: ”Det er jeg.”

Sygeplejersken kom helt hen til dem. ”Tror du ikke, vi skal have kirurgerne til at se på det, Sebastian?”

”Skal de skæres af?” spurgte Johanne forfærdet. ”Skal de ikke bare have varmen?”

Sebastian svarede ikke straks. For ham var der ingen tvivl om, at de tæer aldrig ville komme sig og lige så godt kunne amputeres først som sidst.

”Hvor længe lå du alene i det hus?” spurgte han.

Det gav ligesom et ryk i hende, og hun trak fødderne til sig.

”Havde du ingen varme på, Johanne?”

Der var stille lidt. Han rejste sig, gik hen og fandt en stol og satte sig ved sengen.

”Kan du ikke fortælle mig, hvad der skete?”

”Skal mine tæer skæres af?” spurgte hun igen.

”Jeg tror det,” svarede han. ”Nu må vi lige se, hvordan det udvikler sig.”

”Udvikler sig?”

”Ja-øh, måske bliver de bedre.”

”Tror du selv på den?”

”Næ.”

”Så ring efter én, der kan finde ud af det!”

De sad lidt og så på hinanden, så rejste han sig og sagde, at det var i orden. Han ville straks ringe efter en ortopædkirurg og meddele, at det var akut. Det betød, sagde han, at de ville komme straks ... altså i løbet af dagen. Hun skulle faste fra nu af. Sebastian standsede dog døråbningen og sagde: ”Jeg kommer igen, når jeg har ringet. Kan du så ikke tænke over mit spørgsmål fra før?”

”Hvilket spørgsmål?”

Han stod lidt og betragtede hende, som om han allerede selv havde glemt det, men sagde så: ”Hvad skete der, Johanne? Dét spørgsmål.”

Efter en længere snak med ortopædkirurgisk afdeling vendte han tilbage til det værelse, hvor Johanne nu sad og græd, mens sygeplejersken holdt om hende.

”Johanne er ked af at skulle have fjernet sine tæer,” sagde sygeplejersken til Sebastian.

Sebastian nikkede og satte sig på stolen. ”De kommer og ser til dig om lidt, Johanne. Lad os nu se, hvor galt det går.” Der blev en pause, så fortsatte han: ”Har du tænkt over mit spørgsmål?”

”Ja.”

”Vil du fortælle noget om det?”

Hun rystede på hovedet. ”Jeg ved det ikke. Jeg mindes ikke at have smadret noget som helst. Jeg ved ikke, hvor dagene er blevet af. Jeg er ikke psykisk syg. Virker jeg psykisk syg?”

”Det er svært at sige.”

”Er du ikke psykiater?”

”Jo, men ...”

”Ærlig talt er jeg lidt træt af at være her. Kan jeg gå, når jeg vil?”

”Det ... kan vi ikke begynde et andet sted? Johanne, jeg er her for at hjælpe dig. Du har været væk – eller hvad vi skal kalde det – nogle dage, dit hus er fuldstændig raseret, fortæller politiet, du ved ikke selv, hvad der er sket; dine tæer er ødelagte. Har du ikke selv

til at trænge dybere ind i det her?”

”Og hvad skulle det hjælpe?”

”Jeg ved ikke ... Måske er du virkelig syg. Tænk, hvis det er dig selv, der har smadret dit hjem.”

”Hvem skulle det ellers være?”

”Ja, hvem skulle det ellers være. Har du et forslag?”

”Min eksmand, måske?”

”Har du sådan én?”

”Jeg har to. Jeg mente ham, jeg har Oliver sammen med.”

”Kunne han finde på sådan noget?”

”Han kunne finde på hvad som helst.”

”Skal vi bede politiet undersøge det nærmere? Kan der være tale om et indbrud?”

Johanne rystede på hovedet og gemte det i sine hænder. Hun sad lidt sådan, trak så benene op under sig og sagde: ”Det var mig.”

”Det kan du sige med sikkerhed?”

Hun så op på Sebastian og udbrød: ”Jeg kan ikke sige noget med sikkerhed. Eller måske kan jeg. Det eneste, jeg kan sige med sikkerhed, er, at det var mig, og det var ikke mig.”

”Undskyld, den forstod jeg ikke helt.”

”Nej, selvfølgelig gjorde du ikke det. Men sådan er det. Ingen kan hjælpe mig.”

”Har du da brug for hjælp?”

”Ja, *din nak*” Hun råbte pludselig. ”Har du set mit hjem?” skreg hun.

”Nej, det har jeg ikke,” sagde Sebastian roligt.

”Du har set mine tær! Og” – hun hev op i sit ærme og viste noget på sin venstre underarm frem – ”se mine flotte arme. Jeg har ikke skåret mig i flere år, men jeg gør det snart igen.”

”Hvornår begyndte det?”

Johanne lo pludselig, uden varsel, og stoppede hurtigt efter, igen uden varsel; som var der blevet trykket på to knapper.

”Vil du vide det?”

”Ja.”

Et kort øjeblik var Sebastian overbevist om, at hun ville fortælle ham det; hun sad og så ham ind i øjnene, som om hun søgte at finde ud af, hvem han virkelig var, om han var i stand til at hjælpe hende. Sådan oplevede han det. Hun måtte dog have besluttet, at han ikke var den rigtige at betro sig til, for hun nøjedes med at smile fjernt i stedet – efter en lille pause – at sige:

”Du skal nok blive en god psykiater.”

”Tak,” sagde han, ”det er jeg glad for at høre.”

”Men hvis du virkelig vil hjælpe mig,” fortsatte hun, ”skal der noget helt andet til. Jeg kan se på dig, at du ikke har det i dig.”

”Hvordan kan du se det?”

Men hun vinkede ham ligesom væk med den ene hånd og sagde som det sidste: ”Hvornår kommer den kirurg?”